

กระทู้ถามที่ ๐๕๘ ร.

สภาผู้แทนราษฎร

๒๐ เมษายน ๒๕๔๘

เรื่อง การใช้เงินอุดหนุนที่รัฐบาลให้แก่เกษตรกรในรูปของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม ถาพนายกรัฐมนตรี ดังต่อไปนี้

เนื่องด้วยกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองเป็นนโยบายของรัฐบาล เพื่อเป็นการเสริมสร้างกระบวนการพึ่งพาตนเองของหมู่บ้านและชุมชนเมืองในด้านการเรียนรู้ สร้างการพัฒนาความคิดริเริ่ม การแก้ไขปัญหา และเสริมสร้างศักยภาพทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคมของประชาชนในหมู่บ้านและชุมชนเมือง โดยรัฐบาลจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง กองทุนละ ๑ ล้านบาท พร้อมเสริมสร้างพัฒนาหมู่บ้านและชุมชนเมืองให้มีขีดความสามารถในการจัดระบบบริหารจัดการเงินกองทุนหมุนเวียนในหมู่บ้านและชุมชนเมืองกันเอง ซึ่งเป็นเงินอุดหนุนของรัฐบาลที่ให้ไปลงทุนโดยไม่คิดดอกเบี้ย แต่การจัดสรรเงินให้แก่สมาชิกเพื่อกู้ยืมเงินนั้น มักจะให้แก่คนที่รู้จักหรือเครือญาติ ทำให้บุคคลอื่นซึ่งมีความจำเป็นต้องใช้เงินเร่งด่วน เมื่อประสบความเดือดร้อนไม่สามารถกู้ยืมเงินได้ และอีกประการหนึ่งก็คือ วัตถุประสงค์ในการกู้ยืมเงินควรให้เงินกู้แก่บุคคลที่นำเงินไปลงทุนและเกิดดอกผลเพื่อให้บุคคลเหล่านั้นมีเงินทุนเพิ่มขึ้น สามารถเลี้ยงตนเองและครอบครัวได้ รัฐบาลจึงสมควรจัดระเบียบและกฎเกณฑ์ในการกู้ยืมเงินให้ชัดเจนเพื่อให้เงินกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองก่อให้เกิดประโยชน์กระจายแก่ประชาชนทั่วประเทศมากที่สุด จึงขอเรียนถามว่า

๑. รัฐบาลมีหลักเกณฑ์ในการตรวจสอบคุณสมบัติของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองที่จะมากู้ยืมเงินอย่างไร ขอทราบรายละเอียด

๒. รัฐบาลมีหลักเกณฑ์ในการควบคุมสมาชิกของกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมืองที่นำเงินกู้ยืมไปแล้วให้นำไปใช้ให้ถูกวัตถุประสงค์และเกิดดอกผลมากที่สุดอย่างไร ขอทราบรายละเอียด

๓. ในการคืนเงินกู้หากราษฎรส่งเงินคืนไม่ทันเพราะมีความจำเป็น เช่น เกิดการเจ็บป่วยหรือยังไม่ได้เก็บเกี่ยวผลผลิต จะขอให้ส่งแต่ดอกเบี้ยแล้วต่อสัญญาให้ โดยไม่ปรับจะได้อหรือไม่ ขอทราบรายละเอียด

ขอให้ตอบในราชกิจจานุเบกษา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

นิยม วรปัญญา

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคไทยรักไทย

จังหวัดลพบุรี

คำตอบกระทู้ถามที่ ๐๕๘ ร.

ของ นายนิยม วรปัญญา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
เรื่อง การใช้เงินอุดหนุนที่รัฐบาลให้แก่เกษตรกรในรูปของ
กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

ข้าพเจ้า นายพินิจ จารุสมบัติ รองนายกรัฐมนตรี ได้รับมอบหมายจากนายกรัฐมนตรีให้เป็น
ผู้ชี้แจงตอบกระทู้ถาม เรื่อง การใช้เงินอุดหนุนที่รัฐบาลให้แก่เกษตรกรในรูปของกองทุนหมู่บ้านและ
ชุมชนเมือง ข้าพเจ้าขอตอบกระทู้ถามของท่านสมาชิกผู้มีความสนใจ ดังนี้

คำตอบข้อ ๑

ขอเรียนว่า หลักการสำคัญในการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ
กองทุนละ ๑ ล้านบาทนั้น เป็นการเปิดและสร้างโอกาสให้ประชาชนดูแลรับผิดชอบและบริหารเงินก้อน
โดยให้ประชาชนในหมู่บ้านจัดประชุมประชาคมเลือกตั้งคณะกรรมการบริหาร รวบรวม หลักเกณฑ์
ที่จะใช้บริหารเงิน ๑ ล้านบาท ตั้งแต่ในเรื่อง การออมเงิน การพิจารณาให้กู้ การตรวจสอบรับสมัครสมาชิก
และการขาดจากการเป็นสมาชิก การทำนิติกรรมสัญญา การจัดทำบัญชี การส่งชำระคืน รวมถึง
การจัดสรรผลประโยชน์ของเงินกองทุน หรือแม้กระทั่งการนำผลกำไรไปช่วยเหลือคนยากจนในหมู่บ้าน
ให้มีอาชีพ มีงานทำ และการจัดสวัสดิการ

สำหรับการรับสมัครเป็นสมาชิกของกองทุนนั้น จะดำเนินการ ดังนี้

๑) คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านฯ มีอำนาจหน้าที่ในการรับสมัครสมาชิก ตามข้อ ๑๘ (๓)
แห่งระเบียบคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ว่าด้วยการจัดตั้งและบริหารกองทุน
หมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๔

๒) สมาชิกกองทุนต้องเป็นบุคคลที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้าน มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม
ตามข้อบังคับของกองทุนหมู่บ้านฯ ตามข้อ ๒๔ แห่งระเบียบฯ เดียวกัน ดังนั้น ผู้กู้ยืมเงินต้องเป็น
สมาชิกกองทุน

๓) คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านฯ มีอำนาจหน้าที่บริหารจัดการกองทุน และออกระเบียบ
กฎเกณฑ์เพื่อการบริหาร ดูแลให้เกิดประสิทธิภาพ ตามข้อ ๑๘ (๑) (๒) ของระเบียบเดียวกัน
โดยทั่วไปได้กำหนดคุณสมบัติของผู้กู้ไว้ ดังนี้

- มีความประพฤติดี เป็นที่รู้จักคุ้นเคย (ของทุกคนหรือคนส่วนใหญ่) ไม่ติดยาเสพติด/อบายมุข ฯลฯ

- มีความรับผิดชอบ ขยัน ประหยัด มัธยัสถ์
- มีความตั้งใจ สามารถที่จะชำระหนี้ได้ทันตามเวลา
- มีประวัติ/วินัยทางการเงินดี
- ส่วนทุนของผู้กู้มีความเหมาะสม
- มีหลักประกัน/ผู้ค้ำประกันมีความน่าเชื่อถือ
- ตกลง/ยินยอมที่จะปฏิบัติตามเงื่อนไขที่ปรากฏในสัญญา/สัญญาค้ำประกัน

คำตอบข้อ ๒

ขอเรียนว่า คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านฯ สามารถแต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะกรรมการเพื่อทำหน้าที่ติดตาม ช่วยเหลือ และหากพบว่ามีสมาชิกไม่นำเงินกู้ไปใช้ให้ตรงตามวัตถุประสงค์คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านฯ ตามข้อ ๓๑ แห่งระเบียบคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ว่าด้วยการจัดตั้งและบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๔ สามารถดำเนินการ ดังนี้

๑) ยกเลิกสัญญา และเรียกเงินกู้พร้อมดอกเบี้ยหรือค่าตอบแทนที่ (เรียกเป็นอย่างอื่น) คืนเต็มจำนวนทันที

๒) ประชุมประชาคมเพื่อลงมติให้พ้นจากสภาพการเป็นสมาชิก ภายในระยะเวลา ๓๐ วันหลักจากวันยกเลิกสัญญา

นอกจากกฏกติกาที่เป็นมาตรฐานหลักไว้รองรับแล้ว รัฐบาลยังได้กำหนดให้มีกลไกในการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพของสมาชิกของผู้กู้ยืมเงินกับกองทุนหมู่บ้านฯ ไว้หลายประการ เช่น

- สนับสนุน/โอนเงิน ไปยังเครือข่ายกองทุนหมู่บ้าน และ/หรือกองทุนหมู่บ้าน เพื่อใช้เป็นทุนในการศึกษา/ดูงาน ฝึกอาชีพ

- ประสานกับกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน กรมการศึกษานอกโรงเรียน สถาบันอุดมศึกษา ฯลฯ เพื่อให้ความรู้และพัฒนาทักษะด้านอาชีพ การเงิน การบัญชี ฯลฯ

- พัฒนาให้มีโครงการ/กิจกรรม หรือกองทุนต้นแบบในการสร้างและพัฒนาอาชีพ หรือเสริมรายได้จากการลงทุนที่เกิดจากการกู้ยืมเงินจากกองทุนหมู่บ้านฯ

นอกจากคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านฯ และเครือข่ายกองทุนระดับตำบล อำเภอ จังหวัด ซึ่งเป็นภาคประชาชนด้วยตนเองแล้ว ตามระเบียบดังกล่าวข้างต้น หมวด ๔ ข้อ ๑๔ และข้อ ๑๕ ยังให้มีการจัดตั้งคณะกรรมการสนับสนุนและติดตามการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านระดับจังหวัด ซึ่งมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธาน และระดับอำเภอ มีนายอำเภอเป็นประธาน โดยมีเจ้าหน้าที่กรมการพัฒนาชุมชนเป็นฝ่ายเลขานุการ มีหน้าที่คอยให้คำแนะนำ ช่วยเหลือแก้ไขปัญหา ตลอดจนติดตามการบริหารงานกองทุนและการใช้เงินของสมาชิก

คำตอบข้อ ๓

ขอเรียนว่า คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านฯ ตามข้อ ๓๖ แห่งระเบียบคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ว่าด้วยการจัดตั้งและบริหารกองทุนฯ พ.ศ. ๒๕๔๔ สามารถดำเนินการ ดังนี้

- ๑) ผ่อนผันการชำระหนี้ให้ผู้กู้ยืมเงิน
- ๒) ยกเลิก หรือปรับลดเบี้ยปรับให้แก่ผู้กู้ที่มีความจำเป็น และเหตุผลอันควร เช่น
 - ประสบภัยพิบัติ หรือภัยธรรมชาติ อันหลีกเลี่ยงไม่ได้
 - ประสบความล้มเหลวในการนำเงินไปลงทุน
 - มีเหตุผลและความจำเป็นส่วนตัวอันเป็นเหตุที่เชื่อได้ว่ามิได้มีเจตนาที่จะหน่วงเหนี่ยวหรือไม่ชำระหนี้ แต่ทั้งนี้ ต้องจัดประชุมประชาคมที่มีองค์ประชุมซึ่งประกอบด้วยสมาชิกเกินกึ่งหนึ่งเข้าร่วมประชุม